

Коментарі до проєкту «Дорожньої карти виробництва та використання водню в Україні» та звіту про обсяг його СЕО

Екодія вітає початок створення “Дорожньої карти виробництва та використання водню”. Водночас, у нас є низка принципів зауважень:

1. Передбачається використання водню не тільки з відновлюваних джерел. Дорожня карта описує можливість виробництва водню за допомогою атомної енергетики, а також іншого викопного палива. На нашу думку, це є неприпустимим, адже:

- Створить можливість для подальшого функціонування атомних блоків, що вже вичерпали свій 30-річний проєктний ресурс і зараз продовжують працювати “понаднормово”. У свою чергу, така робота пов’язана з додатковими ризиками аварій і накопиченням небезпечних радіоактивних відходів;
- Йде врозріз з цілями Паризької кліматичної угоди та намаганнями стримати підвищення температури в межах 1,5-2°C. Використання викопного палива (наприклад, газу, вугілля) для продукування водню матиме негативний вплив на навколишнє середовище та тільки посилить кліматичну кризу.

Ми твердо переконані, що водень повинен бути “зеленим” - вироблятися з відновлюваних джерел енергії і це є єдиним прийнятним варіантом.

2. Передбачається нереалістичне та неефективне використання водню. Дорожня карта пропонує розвиток використання водню для поступової заміни атомних та вугільних електростанцій, як і використання його для теплової генерації та транспорту. Ми вбачаємо тут низку проблем:

- Водень - не панацея для всіх галузей. Його слід використовувати лише для тих процесів, які неможливо легко електрифікувати та жити безпосередньо з відновлюваної електроенергії, або у години, коли відновлювана електроенергія недоступна;
- Виробництво водню повинно базуватися тільки на додатковій/надлишковій відновлюваній енергії та не повинно конкурувати там, де електроенергія на основі відновлюваних джерел може використовуватися безпосередньо – наприклад, у секторі опалення або наземного транспорту;
- Водночас, водень може відігравати велику роль у таких секторах, як вантажний транспорт, виробництво “зелених” будівельних матеріалів (сталь, цемент), судноплавство на далекі відстані, авіація й інші галузі.

3. Використання води для виробництва водню за допомогою електролізу. Ми раді бачити, що автори Дорожньої карти вбачають негатив у використанні великої кількості води для виробництва водню. Це надзвичайно важливий

пункт, адже зміна клімату вже зараз загострює водні кризи. Україна стає маловодною країною, де існують проблеми з водозабезпеченням на душу населення. Тому бачення розвитку водневої енергетики до масштабів здатних стати одним із основних джерел електрики для більшості галузей видаються ще більш нереалістичними.

4. Також, на нашу думку, важливим пунктом, який слід додати та описати є те, що **виробництво водню повинно бути локалізовано насамперед там, де він споживається.**

З повною версією позиції Екодії щодо використання водню можна ознайомитися за посиланням - <https://ecoaction.org.ua/pozytsia-vykorystannia-vodniu.html>

**Керівник
відділу енергетики**

Криницький К.І.